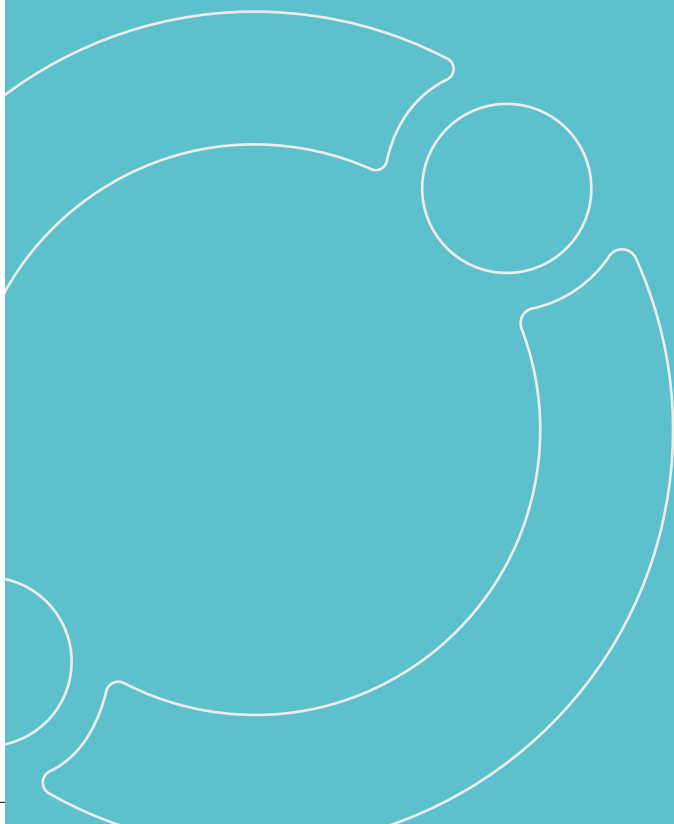

ENDOPROTEZOPLASTYKA STAWU BIODROWEGO

Broszura informacyjna
dla pacjenta

CZYM JEST ENDOPROTEZOPLASTYKA STAWU BIODROWEGO?

Endoprotezoplastyka stawu biodrowego (wymiana stawu biodrowego) to zabieg chirurgiczny polegający na zastąpieniu uszkodzonego lub zużytego stawu biodrowego sztucznym, zwanym protezą.

Staw biodrowy to połączenie kuliste: „kulą” jest górna część kości udowej (głowa kości udowej), a „panewką” – część miednicy (panewka stawu biodrowego).

Z upływem czasu choroby takie jak choroba zwyrodnieniowa stawów (osteoartroza), reumatoidalne zapalenie stawów, złamania czy zużycie stawu mogą prowadzić do bólu, sztywności i ograniczenia ruchomości.

Operacja wymiany stawu biodrowego ma na celu złagodzenie bólu, przywrócenie sprawności ruchowej oraz poprawę jakości życia.

Wyróżnia się dwa główne typy operacji:

- całkowita endoprotezoplastyka biodra (TEP) – wymieniane są zarówno głowa, jak i panewka stawu
- częściowa endoprotezoplastyka biodra – zazwyczaj wymieniana jest tylko głowa kości udowej.
- To jedna z najczęściej wykonywanych i najbardziej skutecznych operacji ortopedycznych na świecie.

DLACZEGO MOŻE BYĆ POTRZEBNA WYMIANA STAWU BIODROWEGO

Zabieg może być zalecany, jeśli:

- odczuwasz silny ból lub sztywność biodra, które ograniczają codzienną aktywność
- ból utrzymuje się również w spoczynku lub w nocy
- masz trudności z chodzeniem, wchodzeniem po schodach lub ubieraniem się
- leki przeciwbólowe i fizjoterapia nie przynoszą poprawy

Główne cele zabiegu:

- uśmierzanie przewlekłego bólu
- poprawa ruchomości stawu
- przywrócenie samodzielności i pewności w codziennym funkcjonowaniu

Twój ortopeda omówi z Tobą rodzaj implantów oraz realne oczekiwania wobec efektów zabiegu.

PRZYGOTOWANIE DO OPERACJI

Odpowiednie przygotowanie to klucz do pomyślnej rekonwalescencji. Zaprosimy Cię na wizytę przedoperacyjną, podczas której pielęgniarki i lekarze sprawdzą Twój stan zdrowia, przyjmowane leki i wykonają niezbędne badania (np. badania krwi, EKG, RTG).

Otrzymasz także szczegółowe instrukcje:

- kiedy należy przestać jeść i pić przed operacją
- które leki kontynuować, a które tymczasowo odstawić
- co zabrać ze sobą do szpitala

Poinformuj zespół medyczny, jeśli przyjmujesz leki rozrzedzające krew lub masz alergię. Jeśli palisz, zdecydowanie zaleca się rzucenie palenia przed operacją – opóźnia ono gojenie i zwiększa ryzyko powikłań.

Utrzymywanie aktywności i wykonywanie lekkich ćwiczeń nóg przed operacją może ułatwić późniejszy powrót do sprawności.

LISTA KONTROLNA – PRZED OPERACJĄ

- weź udział w wizycie przedoperacyjnej
- poinformuj personel o wszystkich lekach i alergiach
- zorganizuj transport do domu po wypisie
- przygotuj odpowiednio mieszkanie (usuń przeszkody, zapewnij łatwy dostęp do łazienki i sypialni)
- spakuj wygodne ubrania i podstawowe kosmetyki

SZCZEGÓŁOWA LISTA PRZYGOTOWAŃ

Zdrowie i leki

- weź udział w konsultacji przedoperacyjnej
- podaj lekarzowi wszystkie przyjmowane leki, witaminy i suplementy
- zgłoś alergię lub niedawne infekcje
- odstaw leki rozrzedzające krew (np. aspirynę, ibuprofen), jeśli lekarz tak zaleci
- powiadom szpital, jeśli przed operacją wystąpi przeziębienie, kaszel lub infekcja

Styl życia

- rzuć palenie co najmniej kilka dni przed zabiegiem (najlepiej 2 tygodnie)
- unikaj alkoholu przez 24 godziny przed operacją
- weź lekki prysznic wieczorem lub rano w dniu zabiegu

ENDOPROTEZOPLASTYKA STAWU BIODROWEGO

- usuń lakier do paznokci, makijaż i biżuterię
- zwiąż długie włosy i zrezygnuj z ozdób

Sprawy praktyczne

- zorganizuj osobę, która odwiezie Cię do domu
- poproś kogoś o pomoc w pierwszej dobie po zabiegu
- zaplanuj czas wolny od pracy lub obowiązków domowych
- przygotuj dom – usuń dywaniki, zapewnij wygodne miejsce do odpoczynku

Co zabrać do szpitala?

- listę aktualnych leków
- wygodne, luźne ubrania (np. dresy, szorty)
- przybory toaletowe
- kule (jeśli już je otrzymałeś)
- telefon i ładowarkę
- dowód osobisty i dokumenty szpitalne

W dniu zabiegu załóż lekkie ubranie i nie zabieraj kosztowności. Szpital zapewni Ci fartuch i bezpieczne miejsce na rzeczy osobiste.

CZY WIESZ, ŻE?

Zaprzestanie palenia na zaledwie 48 godzin przed operacją może zwiększyć poziom tlenu we krwi i zmniejszyć ryzyko powikłań ran nawet o 50%.

PRZEBIEG OPERACJI

Operacja wykonywana jest zazwyczaj w znieczuleniu podpajęczynówkowym lub ogólnym – nie odczuwasz wówczas bólu.

Zabieg trwa zwykle od 60 do 90 minut.

Podczas operacji chirurg:

- Wykonuje nacięcie w okolicy biodra.
- Usuwa uszkodzoną kość i chrząstkę.
- Wprowadza nowy sztuczny staw (metalowy, ceramiczny lub plastikowy).
- Mocuje protezę w odpowiedniej pozycji.

Po zabiegu trafisz do sali pooperacyjnej, gdzie będą monitorowane Twoje parametry życiowe. Gdy Twój stan będzie stabilny, wrócisz na oddział.

PO OPERACJI – POBYT W SZPITALU

Średni pobyt w szpitalu trwa 3-5 dni.

Otrzymasz leki przeciwbólowe, a rana będzie regularnie kontrolowana.

Fizjoterapeuta odwiedzi Cię wkrótce po operacji, by rozpocząć delikatne ćwiczenia nóg i oddechowe.

Nauczysz się:

- bezpiecznie wstawać i kłaść się do łóżka
- korzystać z kul lub chodzika
- chodzić na krótkich dystansach

Zespół medyczny pokaże Ci, jak chronić nowe biodro i unikać zwichnięcia. Przez kilka tygodni nie należy zginać biodra powyżej 90° ani krzyżować nóg.

leżąc na boku, umieść małą poduszkę między kolanami, aby chronić staw.

REHABILITACJA I POWRÓT DO ZDROWIA

Tempo rekonwalescencji różni się u każdego pacjenta, jednak większość wraca do codziennej aktywności w ciągu 6-12 tygodni.

Fizjoterapia odgrywa kluczową rolę w odzyskiwaniu siły, elastyczności i pewności ruchów.

Ćwiczenia pomogą Ci:

- wzmocnić mięśnie biodra i uda
- poprawić równowagę i koordynację
- zwiększyć zakres ruchu

Stopniowo będziesz przechodzić z chodzenia o kulach do samodzielnego poruszania się. Do prowadzenia samochodu, lekkich ćwiczeń i powrotu do pracy wrócisz tylko, gdy lekarz wyrazi na to zgodę.

MOŻLIWE POWIKŁANIA

Każda operacja, w tym wymiana stawu biodrowego, niesie pewne ryzyko.

Zespół chirurgiczny podejmuje wszystkie środki ostrożności, jednak mogą wystąpić:

- zakażenie rany lub protezy
- zakrzepy (zakrzepica żył głębokich)
- zwichnięcie endoprotezy

- różnica długości nóg
- uszkodzenie nerwu lub naczyń krwionośnych
- poluzowanie lub zużycie implantu z czasem

Jeśli po powrocie do domu wystąpi nasilony ból, obrzęk, zaczerwienienie lub gorączka – natychmiast skontaktuj się z lekarzem lub szpitalem.

WYPIS ZE SZPITALA I DALSZE LECZENIE

Przed wypisem personel upewni się, że potrafisz:

samodzielnie chodzić o kulach lub z laską

pokonywać schody

wykonywać podstawowe codzienne czynności

Otrzymasz pisemne zalecenia dotyczące pielęgnacji rany, leków przeciwbólowych i terminów wizyt kontrolnych.

Szwy lub kłamry usuwa się zazwyczaj po 10–14 dniach.

Kontynuuj zaleconą fizjoterapię i nie opuszczaj wizyt kontrolnych – pomagają one monitorować gojenie i funkcjonowanie protezy.

Pamiętaj: rekonwalescencja to proces stopniowy – nie spiesz się i postępuj zgodnie z zaleceniami fizjoterapeuty.

KIEDY SKONTAKTOWAĆ SIĘ Z LEKARZEM

Niezwłocznie zgłoś się do szpitala lub lekarza, jeśli zauważysz:

- **nasilający się ból lub obrzęk**
- **zaczerwienienie, wyciek lub ciepło w okolicy rany**
- **ból w klatce piersiowej lub duszność**
- **gorączkę lub złe samopoczucie**

ENDOPROTEZOPLASTYKA STAWU BIODROWEGO

Broszura informacyjna dla pacjenta

Czytaj więcej na ORTO.pl

Centrum Ortopedii Zaawansowanej ORTO.pl

+48 532 472 150

www.orto.pl

Szpital EuroMediCare
ul. Pilczycka 144, 54-144 Wrocław

Niniejsze informacje mają pomóc Ci zrozumieć przebieg leczenia i przygotować się do operacji. Nie zastępują one indywidualnych zaleceń lekarza lub fizjoterapeuty.